Afkoelen, schorsing en verwijdering van leerlingen

1. Inleiding

Dit protocol is een handreiking voor in- en extern gebruik hoe om te gaan met 'afkoelen', schorsen en verwijderen van leerlingen van de LvB.
De regeling afkoelingsperiode, schorsing en (voornemens tot) verwijdering van leerlingen en ontzegging toegang van ouders en verzorgers veronderstelt dat de school schoolregels heeft opgesteld. De schoolregels zijn opgebouwd uit de hoofdregels volgens de Kanjerprincipes, aanvullende regels en afspraken én de afspraken zoals omschreven in het stappenplan m.b.t. grensoverschrijdend gedrag (zie bijlage 1).

In dit protocol worden een drietal zaken besproken, namelijk afkoelingsperiode, schorsing en verwijdering.

2. Afkoelingsperiode

Onder een afkoelingsperiode wordt verstaan, dat een kind tijdelijk buiten de groep / school geplaatst wordt. Tijdelijk wil hierbij zeggen voor een korte periode. Het kind wordt tijdelijk bij de intern begeleider, de bouwcoördinator of directeur geplaatst. Gelet op de aard van de gebeurtenis is het mogelijk dat met de ouder / verzorger van het kind contact gezocht wordt en dat het kind opgehaald dient te worden. Dit is ter beoordeling aan de leerkracht, ib'er en/of directeur.
De directeur is door het bestuur gemandateerd om tot een afkoelingsperiode te besluiten.

De volgende gebeurtenissen kunnen aanleiding zijn tot een afkoelingsperiode:

- Herhaaldelijk niet gedragen volgens schoolregels;
- Het in gevaar brengen van andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeel;
- Verbaal en/of fysiek geweld tegenover andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeel;

Verbaal geweld
Iemand dreigend toespreken, stemverheffing en / of gebaren die als bedreigend kunnen worden opgevat; dreigementen tot beschadiging van goederen of van de school; dreigementen over te gaan tot fysiek geweld tegen betrokkene en/of haar of zijn familie en/of de school.
Fysiek geweld
Slaan, schoppen, bijten, krabben enz; bedreiging met en/of gebruik van een wapen of een voorwerp dat als een wapen kan worden gebruikt; beschadiging en/of vernielen van goederen van leerlingen, personeel, andere ouders/verzorgers of de school.

We wijzen ook nadrukkelijk naar het stappenplan omgaan met ongewenst en grensoverschrijdend gedrag (pagina 5) waarin het een en ander in schema is weergegeven. Een besluit tot afkoelen wordt afhankelijk van de aard van het gedrag mondeling en/of schriftelijk medegedeeld aan de ouder / verzorger. Er wordt aangegeven:

- reden besluit;
- gevolgen;
- duur van de gevolgen;
- hoe daarna verder.

3. Schorsen

Vanaf augustus 2014 is de regeling schorsing wettelijk vastgelegd (art. 40C WPO).

Bij herhaaldelijk overtredingen (genoemd in artikel 2) of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zó ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. Ook het in gevaar brengen van een ander kan aanleiding zijn tot een schorsing.
De leerling wordt de toegang tot school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen genomen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd is. De schorsing is voor minimaal één dag (dit heet dan time-out) tot maximaal vijf schooldagen, per incident.
Indien de schorsing langer dan een dag duurt, wordt er door de directeur melding gemaakt bij de inspectie. Het stappenplan omgaan met ongewenst en grensoverschrijdend gedrag wordt als leidraad gebruikt.

3.1 Informatieplicht

Een besluit tot een schorsing wordt door de directeur naast mondeling altijd schriftelijk en gemotiveerd medegedeeld aan de ouders/verzorgers. Indien wenselijk kan na schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers ook betrokken hulpverleningsinstanties op de hoogte worden gebracht.
De verslagen van het incident worden door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerling dossier opgeslagen.
Daarnaast wordt er bij schorsing langer dan een dag melding gemaakt bij:

- Het bevoegd gezag
- De ambtenaar leerplichtzaken
- De inspectie onderwijs

Indien ouders/verzorgers niet willen tekenen, maakt de directeur hier een aantekening van.
De directeur is door het bestuur gemandateerd om tot een schorsing te besluiten.

4. Ontzegging toegang ouder(s) / verzorger(s) tot de school

Het betreft hier de situatie dat een ouder/verzorger de toegang tot het betreden van het schoolgebouw en/of schoolterrein wordt verboden.
Situaties kunnen zijn:

- Het in gevaar brengen door de ouder/verzorger van andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeel;
- Verbaal en/of fysiek geweld (of dreiging daarmee) door de ouder/verzorger tegenover andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeel.

Ontzegging van de toegang betreft dus een verbod het schoolgebouw en schoolplein te betreden. De ontzegging van toegang kan maximaal 6 maanden duren, waarna opnieuw een besluit wordt genomen over de wijze van toelaten van de betreffende ouder/verzorger tot de school.
Een ontzegging van de toegang tot de school wordt naast mondeling, altijd schriftelijk en gemotiveerd medegedeeld aan de betreffende ouder/verzorger. De directeur is gemandateerd door het bestuur om tot ontzegging toegang ouder/verzorger te besluiten.

5 Voornemen tot verwijdering

Een voornemen tot verwijdering betekent dat het bestuur aankondigt binnen een zekere termijn de leerling definitief de toegang tot de school te kunnen ontzeggen. Het bestuur heeft de inspanningsverplichting om 8 weken lang te zoeken naar een andere school.

5.1 Gronden voor een voornemen tot verwijdering

Er kunnen drie redenen voor een voornemen tot verwijdering zijn:

- Het niet kunnen bieden van voldoende leerlingenzorg (handelingsverlegen zijn) en het uitblijven van medewerking van de ouders/verzorgers om tot onderzoek en eventueel tot plaatsing in het S(B)O te komen;
- Het herhaaldelijk, langdurig en ingrijpend verstoren van het onderwijsproces in de groep en/of in de school;
  Het in het in gevaar brengen van andere leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeelsleden of het uiten van verbaal en/of fysiek geweld door het kind en/of zijn ouder(s)/verzorger(s) tegen leerlingen, ouders/verzorgers en/of personeelsleden.
- Gedrag van de ouder(s)/verzorger(s) dat in strijd is met de grondslag (identiteit) van de school.

5.2 Informatieplicht betrokkenen

Een voornemen tot verwijdering wordt naast mondeling, altijd schriftelijk en gemotiveerd medegedeeld aan de ouders of verzorgers. Een afschrift van het besluit gaat naar het bestuur, medewerker leerplicht en de inspectie. Indien wenselijk, kan na toestemming van de ouders/verzorgers betrokken hulpverleningsinstanties ook op de hoogte worden gebracht.

5.3 Procedure m.b.t. verwijdering

Verwijdering houdt in dat de leerling de toegang tot de school en het onderwijs aldaar wordt ontzegd en de leerling wordt uitgeschreven als leerling uit de leerling administratie.
In geval van onvoldoende zorg kunnen bieden of het herhaaldelijk, langdurig en ingrijpend verstoren van het onderwijsproces dient er eerst een zorgvuldig traject gevolgd te worden conform het zorgbeleid van de school. Hiervan wordt een dossier aangelegd.
Er behoort minimaal twee maal met de ouders door de groepsleerkracht, IB-er en/of schoolleiding over de leerling en de mogelijke aanpak en begeleiding gesproken te zijn. Het gaat zowel om de opvoeding(sondersteuning) en de begeleiding door de ouders als de begeleiding door de school en de onderlinge afstemming hiertussen. Het doel van het gesprek en de eventuele consequenties van het onvoldoende zorg kunnen bieden als wel een blijvend verstoren van het onderwijsproces moet de ouders/verzorgers helder worden uitgelegd.
Deze gesprekken worden schriftelijk vastgelegd en door de ouders/verzorgers voor akkoord getekend geretourneerd. Indien ouders niet willen tekenen, maakt de directeur hier een aantekening van.

In het geval dat de schoolleiding toch constateert dat zij onvoldoende zorg kan bieden (ze is in deze specifieke situatie handelingsverlegen) laat zij zich hierin adviseren door het zorgloket of collegiaal consultant of een medewerker van een S(B)O-school. Op deze wijze verkrijgt de school een second opinion. Deze wordt op schrift gesteld.
Mocht de second opinion de opvatting van de schoolleiding bevestigen dan wordt een aanvraag bij het samenwerkingsverband voorbereid. Levert de second opinion een alternatieve aanpak op dan wordt deze aanpak gedurende een nader vast te stellen termijn uitgevoerd.

Indien ouders niet instemmen met de aanvraag en mogelijke plaatsing op een S(B)O-school of een andere aanpak van de betreffende leerling dan volgt een gesprek met de ouders/verzorgers, waarin de schoolleiding zal melden dat zij aan het bestuur zal voorstellen een besluit tot een voornemen tot verwijdering voor te bereiden. Ouders/verzorgers, inspectie en leerplicht ontvangen een afschrift van het voorstel.

In het geval dat een leerling verbaal en/of fysiek geweld uit of anderen in een onveilige situatie brengt, volgt eerst een afkoelingsperiode. Indien er sprake is van herhaald gewelddadig gedrag en betrokkene niet in staat is of niet de wil heeft om therapie of begeleiding te gaan volgen om dit gedrag te veranderen, dan wordt door de school een voorstel tot voornemen van verwijdering bij het bestuur ingediend. Ouders/verzorgers, inspectie en leerplicht ontvangen een afschrift van het voorstel.

Indien de ouder/verzorger herhaaldelijk gedrag vertoont dat in strijd is met de grondslag van de school kan overgegaan worden tot verwijdering van het kind. Ook hier geldt dezelfde procedure als bij besluit tot verwijdering van een leerling!

5.4 Onderzoek voornemen tot verwijdering

In geval van verwijdering wordt het bestuur hiervan in kennis gesteld. Zij vraagt alle informatie op die op de zaak betrekking heeft en hoort achtereenvolgens de ouders, de groepsleerkracht en in het geval van zorg de IB-er en de directeur van de school. Indien nodig hoort zij derden of deskundigen. Van deze gesprekken worden verslagen gemaakt en deze worden voor akkoord verklaring aan betrokkenen voorgelegd.
Indien ouders/verzorgers niet willen tekenen, maakt de directeur van de school hier een aantekening van. Op basis van de resultaten van het onderzoek neemt het bestuur een besluit tot al dan niet verwijderen van een leerling.

Indien het bestuur niet besluit tot verwijdering wordt de leerling (eventueel met nadere afspraken) onmiddellijk weer tot de school toegelaten. Een afschrift gaat naar de inspectie en de beleidsmedewerker leerplicht.

Indien het bestuur wél besluit tot verwijdering, dan blijft de leerling ‘geschorst’ gedurende acht weken, waarin de schoolleiding actief zoekt naar een andere school voor de geschorste leerling. Daarnaast stelt de schoolleiding de leerling in staat om het onderwijsprogramma, bijvoorbeeld door middel van huiswerkopdrachten zo goed mogelijk te blijven volgen. Ouders/verzorgers dienen zich actief op te stellen en zoveel mogelijk medewerking te verlenen in het vinden van een andere geschikte school voor hun kind.

Indien het de schoolleiding niet gelukt is om binnen acht weken na besluit voornemen tot verwijdering op basis van gedocumenteerde inspanning de leerling op een andere school te plaatsen dan stelt de directie het bestuur voor over te gaan tot verwijdering. De schoolleiding levert hiertoe een rapportage van haar activiteiten aan.
Opnieuw worden schoolleiding en ouders gehoord over het verloop van de herplaatsing en wordt er verslaggeving van deze gesprekken gemaakt door een aangewezen vertegenwoordiger van het bestuur. Als op basis van de informatie het bestuur besluit tot verwijdering, dan dient de leerling de school definitief te verlaten en wordt deze uitgeschreven uit de leerling administratie.

Het voorstel tot verwijdering van de directie en het besluit tot verwijdering door het bestuur wordt naast mondeling, altijd schriftelijk en gemotiveerd medegedeeld aan de ouders of verzorgers. Het bestuur laat zich hierbij ondersteunen door een juridisch adviseur. Een afschrift van het besluit gaat naar de medewerker leerplicht en de inspectie.
Indien wenselijk, kan na toestemming van de ouders/verzorgers betrokken hulpverleningsinstanties ook onder de informatieplicht worden gebracht.

In geval van verbaal en/of fysiek geweld en/of het ernstig in gevaar brengen van de leerlingen en personeel wordt aangifte gedaan bij de politie. De aangifte kan door de betreffende leerkracht worden gedaan, maar ook door de directeur van de school. Indien er sprake is van ernstige bedreiging kan er ook aangifte gedaan worden door het bestuur.

5.5 Bezwaar en beroep

De ouder kan tegen een besluit tot schorsen/verwijdering in bezwaar gaan bij het bestuur van de school, schriftelijk gemotiveerd binnen zes weken na datum van het besluit. Tot die tijd is betreffende leerling niet welkom op school.

Bezwaarmogelijkheid kan ook ingediend worden bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO). Het bestuur behandelt het bezwaar conform de AWB-procedure en neemt opnieuw een besluit. Indien ouders niet instemmen met dat besluit kunnen zij hun bezwaren voorleggen aan de Rechtbank Gelderland, afdeling bestuursrecht te Arnhem.

Dr. Lammerts van Buerenschool
Daar telt iedereen mee!

Protocol omgaan met ongewenst en grensoverschrijdend gedrag

Omgaan met ongewenst gedrag:
De leerkracht constateert ongewenst gedrag:
Concrete voorbeelden van ongewenst gedrag: - Werk/materiaal kapot maken van anderen - Schuttingtaal gebruiken - Schelden / discrimineren - Opdrachten niet uitvoeren - Propjes schieten - Naast de wc plassen - Pestgedrag (ook digitaal)
De leerkracht handelt professioneel en adequaat om het gedrag te stoppen binnen / buiten de klassensituatie.
Leerkracht neemt passende actie richting leerling en neemt telefonisch contact op met de ouder(s) en maakt melding van het ongewenste gedrag en meldt dat het protocol Grensoverschrijdend gedrag hierbij in werking treedt. Ouders worden geïnformeerd wat dit protocol inhoudt.
Digitaal ongewenst gedrag
Digitaal ongewenst gedrag (we verstaan hieronder digitaal gedrag dat buiten school plaatsvindt en mee de klas in genomen wordt). Dit valt buiten onze directe invloedsfeer. We vragen ouders alert te zijn en ons op de hoogte te stellen als er iets speelt, zodat we er in de klas (mocht dit nodig zijn) volgens de Kanjerprincipes aandacht aan kunnen besteden.

Omgaan met grensoverschrijdend gedrag:
De leerkracht constateert grensoverschrijdend gedrag:
Concrete voorbeelden van grensoverschrijdend gedrag: - De punten onder “ongewenst gedrag” komen structureel voor: het professioneel en adequaat optreden van de leerkracht heeft geen effect - Schoppen, slaan (bv écht met de vuisten), bijten, spugen - Dreigen, intimideren, afpersen - Discriminatie - Structureel pestgedrag
Officiële waarschuwing: directeur gaat in gesprek met de ouders. Deze waarschuwing ontvangen zij persoonlijk, per brief. De brief wordt gearchiveerd in het administratiesysteem Parnassys. In het gesprek wordt ook het verdere vervolg van het protocol besproken.
0. De leerkracht handelt professioneel en adequaat om het gedrag te stoppen binnen / buiten de klassensituatie.
1. Als de leerling niet te handhaven is binnen / buiten de klassensituatie, wordt hij geplaatst bij de directeur, bouwcoördinator, intern begeleider om tot rust te komen; de leerling maakt op deze plek zijn werkopdrachten (= de zogenaamde afkoelingsperiode). De directeur is op de hoogte gebracht, direct betrokken om de beslissing(en) te nemen. Afhankelijk van de aard van de gebeurtenis is het mogelijk dat met de ouder/verzorger van het kind direct contact gezocht wordt en dat het kind opgehaald dient te worden en de toegang tot de school voor die dag ontzegd wordt.
2. Directeur stelt zich op de hoogte door alle betrokken personen te horen: - de betrokken leerkracht - de betrokken leerling - eventuele getuigen - intern begeleider m.b.t. specifieke achtergronden
3. Directeur en de leerkracht voeren een gesprek met ouders en leerling.
4. De leerkracht legt het voorval en de ondernomen stappen vast in het administratiesysteem Parnassys en maakt melding hiervan bij de directeur.
Bij herhaling van grensoverschrijdende gedrag bepaalt de directeur of het artikel schorsen en/of verwijdering van het betreffende protocol ‘schorsing en verwijdering’ in werking gesteld wordt.